

Proces:

Ingediend bij ACM-post@acm.nl op 5 juni, onder vermelding van zaaknummer ACM/23/184255, onderwerp G40 zienswijze op ontwerpbesluit groepstransportovereenkomst.

Inleiding:

Graag reageren wij op het ontwerpbesluit groepstransportovereenkomst. Wij zijn blij dat dit codewijzigingsvoorstel er ligt! De GTO is cruciaal onderdeel van ons energiesysteem, meerlaags en integraal.

We zien dat er belangrijke verbeteringen zijn aangebracht, waaronder (1) een verruiming van de doelgroep, (2) duidelijkheid over het proces en de gegevens, (3) betrokkenheid en inspraak van groepsleden bij dit proces, (4) het schrappen van de door de netbeheerders voorgestelde correctiefactor van 1,21 voor groepen op de tariefdragers kWhgecontracteerd en kWmax”).

Belangrijk is om groepsvorming mogelijk en aantrekkelijk maken. De aantrekkelijkheid is verbeterd, maar nog niet in balans. Sleutel voor het vergroten van de aantrekkelijkheid zit in de bepaling van het gecontracteerde groepsvermogen, en in financiële prikkels voor lokale afstemming van invoeding en afname. Zonder aanpassingen hierop blijft de animo om GTO's te sluiten beperkt, waardoor het grote potentieel voor congestiebestrijding niet wordt benut.

Hierbij ontvangt u onze schriftelijke zienswijze.

Daarnaast hebben wij ook een mondelinge zienswijze aangevraagd. Graag gaan wij daarbij met u nader in gesprek over deze zienswijze. Graag denken we met u mee over deze complexe vraagstukken!

Consultatievraag 1: lokale afstemming invoeding en afname

Prikkel lokale afstemming invoeding en afname?

Vraag:

“De ACM is benieuwd naar uw visie op de wenselijkheid om via kWh een prikkel te bieden om afstemming van lokale invoeding en afname te stimuleren en, zo ja, op welke manier dat volgens u ingericht zou kunnen worden. De ACM verzoekt u om uw reactie zo concreet mogelijk toe te lichten en te motiveren.”

(25, 199, 207)

Zienswijze:

Het is zeer wenselijk via kWh een doorlopende prikkel te bieden om afstemming van lokale invoeding en afname te stimuleren! De in het ontwerpbesluit genoemde voordelen zijn herkenbaar en van groot maatschappelijk belang! Deze voordelen gaan zowel over piekmomenten, als ook over doorlopende betere afstemming van lokale invoeding en afname.

Prikkel hoe inrichten?

Vraag:

U vraagt hoe een doorlopende prikkel ingericht zou kunnen worden, en daarbij denkt u bijvoorbeeld aan het deels netto verrekenen van gelijktijdige invoeding en afname voor de tariefdrager kWh, of aan het geven van een tariefkorting op kWh op momenten dat partijen afname en invoeding op elkaar afstemmen.

Zienswijze:

Onze voorkeur is 100% netto-verrekenen van gelijktijdige (op basis van kwartierwaarden) invoeding en afname voor de tariefdrager kWh.

Tariefnadeel andere netgebruikers voorkomen

Vraag:

Voorkomen moet worden dat andere netgebruikers hierdoor onevenredig benadeeld worden. (205, 208, 209, 210, 211)

Zienswijze

De genoemde argumenten zijn meerzijdig. Onze voorkeur is een eenvoudig en transparant tariefsysteem zonder beperkingen of correctiefactor. Indien wenselijk kunt u effecten monitoren.

- Vraagstuk: U wilt voorkomen dat andere netgebruikers benadeeld worden, en vraagt zich af of het wenselijk is om beperkingen te stellen aan de doelgroep, of om een correctiefactor in te stellen.
- Kosten voordeel/nadeel voor bepaalde groepen: U wilt mogelijk disproportionele kostenverlaging voor bepaalde groepen voorkomen, voor wie deze prikkel gunstig uitpakt. Dat zijn juist groepen die ook sterk bijdragen aan genoemde maatschappelijke voordelen van lokale afstemming van invoeding en afname.
- Impact op andere netgebruikers: Iedere tariefstelling pakt voor specifieke situaties anders uit. U benoemt groepen voor wie de prikkel gunstig uitpakt, maar anders zijn er ook groepen voor wie de prikkel minder gunstig uitpakt. De netto impact is voor andere netgebruikers eerder positief dan negatief.
- Zowel in gebieden met GTO als in gebieden zonder GTO is er sprake van toevallige ongelijktijdigheid. Het zou niet juist zijn om een correctiefactor wel toe te passen met GTO en niet toe te passen zonder GTO.

Consultatievraag 2: transitieperiode

Vraag:

De ACM heeft in dit ontwerpbesluit het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders overgenomen voor een transitieperiode van maximaal drie jaar waarbinnen deelnemers aan een groep terug kunnen vallen op het individuele gecontracteerde transportvermogen dat zij hadden voordat ze aan de groep deelnamen. De ACM is op zoek naar een goede balans en vraagt zich dan ook af of een kortere transitieperiode van bijvoorbeeld maximaal twee jaar voldoende zou kunnen zijn. De ACM is benieuwd naar uw reactie op dit punt en verzoekt u om uw reactie zo concreet mogelijk toe te lichten en te motiveren.

Zienswijze:

De echte vraagstuk zit niet in de duur van de transitieperiode, maar in het onttrekken van onbenut vermogen aan het GTV.

- I. Het onbenut vermogen wordt bepaald op basis van historisch benut transportvermogen, wegfilteren van pieken en concrete plannen die binnen een jaar gerealiseerd worden.
- II. Onbenutte transportcapaciteit wordt onttrokken aan het GTV van de groep. Daardoor is het groeps GTV veel lager dan het opgetelde GTV van de deelnemers voor toetreding. Dat belemmert uittreding, en dat belemmert ruimte voor groei. Hier zit pijn voor toetreding!
- III. Gedurende de transitieperiode wordt deze tijdelijk meegerekend als reservering van capaciteit in het net.
- IV. Na de transitieperiode vervalt deze helemaal voor de groep en wordt deze buiten de groep vrijgegeven aan partijen op de wachtrij.

Aangeslotenen zònder GTO kunnen, in tegenstelling tot aangeslotenen mèt GTO, wel onbelemmerd hun gecontracteerd transportvermogen opvullen. Inclusief niet noodzakelijke ongebruikte capaciteit binnen het GTV, en zonder afhankelijkheid van historisch gebruik, correctie van pieken en onderbouwing van plannen voor het komende jaar.

Criteria voor onttrekken van onbenut vermogen zijn vastgesteld in het Codebesluit GOTORK. De in het ontwerpbesluit GTO vermelde criteria lijken daar op, maar voldoen daar niet aan, in meerdere opzichten. Onttrekking van onbenut vermogen is alleen toegestaan op grond van de criteria in GOTORK.

Het onbenutte vermogen moet bij de groep blijven (tenzij is voldaan aan alle criteria in het codebesluit GOTORK) en kan niet opnieuw worden uitgegeven aan de partijen op de wachtrij.

Dat is ook overeenkomstig de bedoeling van het GTO, om voor partijen binnen de groep ruimte te bieden voor groei (166).

Wel kan het nodig zijn om in verband met netbelasting tijdelijke limieten te stellen aan het beschikbare GTV, bijvoorbeeld in de vorm van een maximale kWpiek, CBC (capaciteitsbeperkend contract), (deel)limiet of andere passende manier.

Overig:

Toegankelijk maken van GTO voor kleinverbruikers

Wilt u GTO zo snel mogelijk ook toegankelijk maken voor kleinverbruikers? Juist in de samenstelling van groot- en kleinverbruikers op bedrijventerreinen, en samenhang tussen bedrijventerreinen en woonwijken, is het wenselijk dat betrokkenen functionele groepen met elkaar kunnen vormen.

Combinatie van GTO en alternatieve transportrechten waaronder CBC

Het is belangrijk dat deelname aan een GTO geen belemmering is voor deelname aan alternatieve transportrechten, zoals een CBC. Kunt u bevestigen dat deze gecombineerd kunnen worden?

Is apart GTV voor invoeding en voor afname een belemmering voor lokale afstemming van invoeding en afname? (108, 155)

Is een apart GTV voor invoeding en voor afname geen onwenselijke belemmering voor lokale afstemming van invoeding en afname?

Toezicht op wederkerigheid in overeenkomsten

Bij het sluiten van GTO overeenkomsten is er sprake van een zeer scheve positie tussen de netbeheerder en de energiehubs. Wie ziet toe op wederkerigheid van overeenkomsten tussen netbeheerder en energiehubs? Licht dat bij ACM, of bij wie dan wel?

Bemetering van het net bij deellimieten (133, 155)

Voor het opleggen van eventuele deellimieten is in de eerste plaats van belang dat de netbeheerder de relevante netinformatie waaruit de noodzaak van de limieten blijkt deelt met de groep. Wilt u toevoegen dat deze netinformatie direct is of wordt bemeterd. Dus niet door een optelling van netgebruik maar door bemetering van de netbelasting van de betreffende onderdelen van het net waarop deze deellimieten betrekking hebben.

Nieuwkomers

Voorstel: biedt nieuw te vestigen aansluitingen de optie om direct een grootverbruikaansluiting te realiseren, met een tijdelijk groeps-GTV-plafond van 55 kW (3 x 80A) zolang er congestie is. Zo kunnen ook zij participeren in een GTO zonder extra druk op de wachtrij te zetten.